

การพัฒนาผลการเรียนรู้และเจตคติต่อการเรียนนาฏศิลป์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้
นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ประกอบการเรียนแบบร่วมมือของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1

The development of learning outcomes and attitudes by a learning
management model based on creative Thai dramatic arts with cooperative
learning for grade 7th students

ชญญภัทร ภัคพิพัฒน์สกุล^{1*} พิจิตรา ธงพานิช^{2*} นีราศ จันทรจิตร^{3*}

Chanyaphat Phakpipatsakul^{1*}, พิจิตรา ธงพานิช^{2*}, Nirat Jantharajit^{3*}

(Received: 2023-06-30; Revised: 2023-08-30; Accepted: 2023-08-30)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ(1)เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้รายวิชานาฏศิลป์ตามแนวคิด
นาฏศิลป์สร้างสรรค์เรื่องทักษะพื้นฐานและการฝึกการแสดงนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มี
ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ เรื่อง ทักษะพื้นฐาน
และการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด
นาฏศิลป์สร้างสรรค์(3)เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์
สร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคำตาก้าราชประชาสงเคราะห์

¹หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

Ph.D. (Curriculum and Instruction Program), Faculty of Education, Nakhon Panom University.

²อาจารย์ ดร.ประจำสาขาคอมพิวเตอร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

Lecturer, Early Computer Education Program, Faculty of Education, Nakhon Panom University.

³อาจารย์ ดร.ประจำสาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

Lecturer, Early Curriculum and Instruction Program, Faculty of Education, Nakhon Panom University

Corresponding author, E-mail: pamanoy@gmail.com¹ suwisa_j@gnpu.ac.th ²phichittra@gnpu.ac.th ³

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 35 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้ 5 แผน 10 ชั่วโมง (2) แบบประเมินผลการเรียนรู้ทางการเรียน (3) แบบประเมินเจตคติการเรียนรู้ตามแนวคิดนาฏศิลป์สร้างสรรค์จำนวน 10 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ (t-test dependent)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดนาฏศิลป์สร้างสรรค์ประกอบกลุ่มร่วมมือเรื่องนาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 พบว่า ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประกอบกลุ่มร่วมมือ เท่ากับ 81/86.3 ซึ่งสอดคล้องตามเกณฑ์ 80/80

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ประกอบกลุ่มร่วมมือเรื่องนาฏศิลป์เบื้องต้นสาระที่ 3 นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการประเมินเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีเจตคติ โดยรวมอยู่ระดับมาก

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์ประกอบกับกลุ่มร่วมมือ, ผลการเรียนรู้, เจตคติต่อการเรียนนาฏศิลป์

Abstract

This research aims to (1) To develop the efficiency of learning management Dance course based on the creative dance concept on basic skills and practice of performing classical dances of Mathayomsuksa 1 students to meet the efficiency criteria of 80/80. (2) to compare learning achievements in dramatic arts courses on basic skills and performance practice of Mathayomsuksa 1 before and after learning management according to the creative dance concept. (3) To study the attitudes of Mathayomsuksa 1 students toward creative dancing arts learning management. The sample, obtained through Cluster Sampling, consisted of 35 Mathayomsuksa 1 students who enrolled in the second semester of academic year 2022 at KhamtaKlaRatprachaSongkhro School, Sakon Nakhon secondary Educational Service Area Office. The research tools included lesson plans 5 learning management plans, 10 hours, educational learning evaluation form 10 items, a learning

attitude assessment form based on the creative dance concept. The statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation and Dependent Samples t-test

The findings were as follows :

1. The efficiency of learning management according to the concept of creative dancing art with a collaborative group on dance vocabulary and visual language in dramatic art, strand 3 the dramatic art, Mathayomsuksa 1, met the efficiency criteria of 81/86.3 which complies with the criteria of 80/80

2. Comparison of learning achievements before and after learning using learning management, creative Thai dramatic arts, joining the preliminary dramatic arts collaborative group, strand 3 the dramatic arts, Mathayomsuksa 1, found after learning achievement learning activities was higher than those of before learning at the .01 level of significance.

3. The results of the assessment of students' attitudes toward the learning with a collaborative group on dance vocabulary and visual language in dramatic art, Mathayomsuksa 1, it was found that the overall attitude of students was at a high level.

Keywords : Learning Management , Learning Outcomes , Attitude Towards Learning Dancing Arts

บทนำ

ยุคปัจจุบันสังคมกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านวิทยาการ และ เทคโนโลยีประกอบกับกระแสโลกาภิวัตน์แห่งโลกไร้พรมแดน เป็นผลกระทบต่อสังคมไทยหลาย ๆ ด้านโดยเฉพาะวัฒนธรรมไทย เนื่องจากเทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้าและเข้ามามีบทบาท ทำให้มนุษย์สามารถรับรู้ข่าวสารและสามารถแสวงหาสิ่งที่ต้องการรู้ได้มากขึ้น จึงทำให้เกิดค่านิยมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต จึงมีสิ่งแปลกใหม่เพิ่มขึ้น เช่น การแต่งกาย กิริยามารยาท การสื่อสาร เป็นต้น จึงทำให้วัฒนธรรมดั้งเดิมค่อย ๆ หายไป ดังนั้น ไม่ว่าสังคมจะมีการเปลี่ยนแปลงมากน้อย เพียงใดวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ต้องอนุรักษ์ไว้ เพราะเป็นสิ่งที่กำหนดความเป็นชาติ และ วัฒนธรรม อีกด้านหนึ่งต้องดำรงรักษาไว้ต่อการสืบทอดและสามารถเรียนรู้ควบคู่ประวัติศาสตร์ชาติได้เป็นอย่างดี นั่นคือ นาฏศิลป์ไทย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติ พานี สีสวย (2527) กล่าวว่า การฟ้อนรำเป็นศิลปะสาขาหนึ่งในนาฏศิลป์ โดยดัดแปลงมาจากธรรมชาติเช่นเดียวกับศิลปะสาขาอื่น ๆ การฟ้อนรำเป็นการเคลื่อนไหวด้วย

ต่าง ๆ ตั้งแต่ศีรษะลงมาถึงเท้า ในสังคมของมนุษย์ที่เกิดขึ้นในแต่ละประเทศ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา หรือเพศใดก็ตาม ถึงแม้จะมีความแตกต่างกัน แต่สิ่งหนึ่งที่ทุกชาติทุกภาษาจะต้องมีเอกลักษณ์ สิ่งนั้นคือ “ศิลปะ” ซึ่งเป็นสิ่งที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบัน การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ วิถีชีวิต วัฒนธรรม รวมทั้งสิ่งแวดล้อมบริบทรอบตัวเป็นยุคที่สร้างเด็กไทยให้ยืนอยู่ในเวทีบ้านเรา และเวทีโลกได้อย่างมีความสุข สนุกหรือทางศิลปะและดนตรี มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคมเป็นอย่างมาก เพราะนอกจากการมีสุนทรียะจะเป็นการหล่อหลอมกลมกล่อมเกลาคจิตใจของคนในชาติให้มีความอ่อนโยนแล้ว ยังเป็นการสร้างเสริมสุขภาพจิตและค่านิยมอันดีงามของบุคคลในชาติอีกด้วย การหล่อหลอมความรู้สึกนึกคิด ค่านิยมของคนในชาติให้เกิดความผสมกลมกลืนและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันการพัฒนา สืบทอดวัฒนธรรมอันงดงามของชาติให้ยืนยงต่อไปย่อมจะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อวิถีชีวิตสังคมไทยจากการศึกษา และวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เนื้อหาวิชานาฏศิลป์

จากความสำคัญของนาฏศิลป์ไทยในด้านต่าง ๆ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้บรรจุวิชานาฏศิลป์ไว้ในหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา วิชาดนตรีและนาฏศิลป์ มุ่งเน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การคิดจินตนาการทางศิลปะ ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตของมนุษย์ ดังนั้นกิจกรรมนาฏศิลป์สามารถนำไปพัฒนาผู้เรียนโดยตรงทุกด้าน ทั้งทางร่างกาย ทางจิตใจ ทางสติปัญญา ทางอารมณ์ และสังคม ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์ พัฒนาระบวนการความคิดในงานศิลปะสามารถค้นพบศักยภาพของตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ สามารถทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ กิจกรรมในด้านการฝึกปฏิบัติ นับเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดที่ต้องใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายเคลื่อนไหวอย่างมีลีลา จังหวะที่อ่อนช้อยและงดงาม และต้องอาศัยแบบแผนที่ถูกต้องเป็นหลัก ซึ่งต้องอาศัยความรู้ความสามารถของผู้สอนในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ สร้างสรรค์ที่นักวิชาการศึกษาต่างประเทศให้ความหมายความคิดสร้างสรรค์หลายท่านเช่น ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถทางสมองที่จะคิดได้หลายทิศหลายทางหรือแบบอนันต์และความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วยความคล่องตัวในการคิด ความคิดยืดหยุ่นของร่างกาย และความคิดที่เป็นอิสระของตัวเองโดยเฉพาะคนที่มีลักษณะดังกล่าวเป็นคนกล้าคิด ไม่กลัวถูกวิพากษ์วิจารณ์และมีอิสระในการคิดนำไปสู่ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ กระบวนการคิดสร้างสรรค์สร้างสรรค์ และกระบวนการแก้ปัญหา จากหลักการและการศึกษาวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยจึงเลือกจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ให้สอดคล้องนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในการให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็นแก้ปัญหาได้ ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงออกในรูปของ

กิจกรรมทางศิลปะ และให้มีโอกาสได้แก้ปัญหาในการสร้างสรรค์งานจะช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ด้านสุนทรียภาพและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสิ่งที่ต้องเกิดขึ้นอันดับแรกของการเรียนคือ ความสนใจของผู้เรียน เพราะความสนใจเป็นแรงจูงใจในการเรียน ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้น้อยมาก หากผู้เรียนไม่มีความสนใจในการเรียนหากผู้เรียนได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องยิ่ง สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้นนักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน และรู้สึกว่าคุณค่า เกิดความภาคภูมิใจในตนเองจนกระทั่งสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพ จึงสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่ดึงดูดความสนใจ พัฒนาและส่งเสริมให้รู้จักคิด ปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์ที่ค้นพบด้วยตนเอง จนกระทั่งสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพพร้อมเห็นคุณค่าตนเองและผลงานศิลปะจากการศึกษารูปแบบในการสอนนาฏศิลป์สร้างสรรค์ของอาจารย์พิรพงศ์ เสนไสย ทั้งหมด 5 ชั้น มาจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์อย่างเหมาะสม รูปแบบการจัดการเรียนการสอนนี้มีการจัดกิจกรรมฝึกการแสวงหาความรู้ การฝึกฝนจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ และการทำงานร่วมกัน จากการสอนนาฏศิลป์เกี่ยวกับการปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์เบื้องต้นของนักเรียน พบว่า นักเรียนจำนวนหนึ่ง ซึ่งปฏิบัติทำแล้วยังไม่ถูกต้องตามแบบแผนท่ารำนาฏศิลป์ไทย สาเหตุอาจเกิดจากนักเรียนได้เรียนรู้การรำที่ยังไม่ถูกต้องตามแบบแผนนาฏศิลป์ไทยและขาดทักษะในการฝึกฝนท่ารำที่ถูกต้อง ผู้ศึกษาได้ทำการปรับเทคนิคการสอน โดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 5 ชั้น ที่จะช่วยแก้ปัญหาให้กับนักเรียนในการที่จะพัฒนาทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์เบื้องต้น นักเรียนจะได้ฝึกหัดการแก้ปัญหาจากการทำกิจกรรมร่วมกัน เนื่องจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 5 ชั้น การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

จากความเป็นมาและความสำคัญข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลการเรียนรู้และเจตคติต่อการเรียนรู้ โดยใช้จัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ประกอบรวมกลุ่มร่วมมือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคำตากล้าราชประชาสงเคราะห์ อำเภอคำตากล้า จังหวัดสกลนคร เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชานาฏศิลป์สูงขึ้น เพราะการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ฝึกฝนให้ผู้เรียนฝึกกระบวนการคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์และการแสวงหาความรู้แบบร่วมมือ เน้นการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา เปิดโอกาสให้ฝึกระดมความคิดในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติกิจกรรมและเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำความรู้ความเข้าใจไปประยุกต์ได้ และเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำความรู้ ความเข้าใจที่จะสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ของนักเรียนได้ดีขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชานาฏศิลป์หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1ด้วยวิธีการจัดการเรียนตามแนวคิดนาฏศิลป์สร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชานาฏศิลป์หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดนาฏศิลป์สร้างสรรค์ : ก่อน-หลัง
3. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแนวคิดการจัดการเรียนรู้ นาฏศิลป์สร้างสรรค์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร
ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคำตากล้าราชประชาสงเคราะห์ อำเภอกำตากล้า จังหวัดสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 7 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งหมด จำนวน 240 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple randomization) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม
2. กลุ่มตัวอย่าง
ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคำตากล้าราชประชาสงเคราะห์ อำเภอกำตากล้า จังหวัดสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 35 คน 1 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งหมด จำนวน 35 คน ได้มาจากวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple randomization) โดยพิจารณาจากลักษณะความเหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง
3. รูปแบบการวิจัย
การวิจัยครั้งนี้มีเป็นงานวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ทดสอบความรู้ด้านนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ โดยการจัดการกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง One Group Pretest-Posttest Design (สมชาย วรภิจเษมสกุล. 2554) ซึ่งมีรูปแบบ ดังนี้

ตารางที่ 1 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	T ₁	X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

- E แทน กลุ่มทดลอง (Experimental Group)
 T₁ แทน การทดสอบนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ก่อนเรียน (Pre-test)
 X แทน การจัดการเรียนการสอนโดยวิธีจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์
 T₂ แทน การทดสอบหลังเรียน (Post-test)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์ตามทฤษฎีการสร้างงานนาฏศิลป์ สร้างสรรค์ที่มีสูตรแห่งความสำเร็จในการสร้างสร้งงานนาฏศิลป์ คือ 5I จากแนวคิดของ อาจารย์พิรพงศ์ เสนไสยง เรื่องทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคำตากล้าราชประชาสงเคราะห์ ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 แผน แผนการเรียนรู้ละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 10 ชั่วโมง

- (1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ภาษาทำนาฏศิลป์ จำนวน 2 ชั่วโมง
- (2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น จำนวน 2 ชั่วโมง
- (3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 นาฏยศัพท์ จำนวน 2 ชั่วโมง
- (4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย จำนวน 2 ชั่วโมง
- (5) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การแสดงนาฏศิลป์ไทย จำนวน 2 ชั่วโมง

2. แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ทางการเรียน ความรู้เรื่องทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์

3. แบบประเมินเจตคติการจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิดนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ก่อนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิดนาฏศิลป์สร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะปฏิบัติ วิชานาฏศิลป์เรื่องการพัฒนาทักษะพื้นฐานและเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคำตากล้าราชประชาสงเคราะห์ แล้วนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาตรวจให้คะแนน โดยใช้เกณฑ์ตอบถูกให้ข้อละ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือกในข้อเดียวกัน ให้ 0 คะแนน และบันทึกคะแนนเพื่อใช้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน (Pretest)
 2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิดนาฏศิลป์สร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชานาฏศิลป์เรื่อง การพัฒนาผลการเรียนรู้และเจตคติต่อการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ ไทยสร้างสรรค์ประกอบด้วยกลุ่มร่วมมือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคำตากล้าราชประชาสงเคราะห์ โดยแผนการเรียนรู้ 5 แผน แผนการเรียนรู้ละ 2 ชั่วโมง ประกอบด้วย
 - 2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ภาษาทำนาฏศิลป์ 2 ชั่วโมง
 - 2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น 2 ชั่วโมง
 - 2.3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 นาฏยศัพท์ 2 ชั่วโมง
 - 2.4 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย 2 ชั่วโมง
 - 2.5 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การแสดงนาฏศิลป์ไทย 2 ชั่วโมง
3. เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเนื้อหาครบแล้ว ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ โดยเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียนแต่มีการเรียงสลับข้อสลับตัวเลือก แล้วนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาตรวจให้คะแนน โดยใช้เกณฑ์ ตอบถูกให้ข้อละ 1คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือกในข้อเดียวกัน ให้ 0 คะแนน และบันทึกคะแนนเพื่อใช้เป็นคะแนนทดสอบหลังเรียน (Posttest)
4. ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ทำแบบประเมินเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิดนาฏศิลป์สร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติ วิชานาฏศิลป์เรื่อง การพัฒนาทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคำตากล้าราชประชาสงเคราะห์ จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เท่ากับ 4 คะแนน
เห็นด้วย	เท่ากับ 3 คะแนน
ไม่แน่ใจ	เท่ากับ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	เท่ากับ 1 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เท่ากับ 0 คะแนน

5. สถานที่ทำวิจัย ได้แก่ โรงเรียนคำตากล้าราชประชาสงเคราะห์ อำเภอคำตากล้า จังหวัดสกลนคร สำหรับการแปลความหมายของค่าเจตคติที่วัดได้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการให้ความหมาย โดยการเฉลี่ยรายช่วงและรายชื่อ ดังนี้

ระดับ 4 = ดีมาก	(25-32 คะแนน)
ระดับ 3 = ดี	(17-24 คะแนน)
ระดับ 2 = พอใช้	(9-16 คะแนน)
ระดับ 1 = ควรปรับปรุง	(0-8 คะแนน)

6. การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ทางการเรียนเพื่อใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวความคิดนาฏศิลป์สร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะปฏิบัติรายวิชานาฏศิลป์เรื่อง การพัฒนาผลการเรียนรู้และเจตคติต่อการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ ประกอบร่วมกลุ่มร่วมมือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามแนวการสร้างและหาคุณภาพแบบอิงเกณฑ์ ดังนี้

(1) ศึกษาวิธีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

(2) ศึกษาหลักสูตรโรงเรียนคำตากล้าราชประชาสงเคราะห์ คำอธิบายรายวิชา สาระการการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด และศึกษาตารางวิเคราะห์ข้อสอบ ของวิชานาฏศิลป์ เรื่องการพัฒนาทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

(3) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง การพัฒนาทักษะพื้นฐาน และการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ โดยสร้างเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

(4) นำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ทางการเรียน ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

โดยพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมด้านเนื้อหา ด้านภาษาและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ ได้แก่ ความชัดเจนของข้อความถามและคำตอบที่เป็นตัวเลือก ความสอดคล้องและครอบคลุมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ รวมทั้งความซ้ำซ้อนของประเด็นตัวเลือกที่เป็นคำตอบแล้วทำการปรับปรุงและแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

(5) นำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ทางการเรียนที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิดนาฏศิลป์สร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง การพัฒนาทักษะปฏิบัติพื้นฐานและเจตคติต่อการเรียนรู้โดยจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ ประกอบร่วมกลุ่มร่วมมือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิดนาฏศิลป์สร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ทางการเรียน รายวิชานาฏศิลป์เรื่อง การพัฒนาผลการเรียนรู้ และเจตคติต่อการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ ไทยสร้างสรรค์ประกอบร่วมกลุ่มร่วมมือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สูตรการหาค่า E_1/E_2

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของการจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิดนาฏศิลป์สร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ และเจตคติต่อการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ ประกอบร่วมกลุ่มร่วมมือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติการทดสอบค่าที (t-test dependent samples) ก่อนเรียน-หลังเรียน

3. ประเมินเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิดนาฏศิลป์สร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้และเจตคติต่อการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ ประกอบ

ร่วมกลุ่มร่วมมือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิดนาฏศิลป์สร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์เรื่อง การพัฒนาผลการเรียนรู้และเจตคติต่อการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ ประกอบร่วมกลุ่มร่วมมือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สูตรการหาค่า E_1/E_2
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิดนาฏศิลป์สร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้และเจตคติต่อการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ ประกอบร่วมกลุ่มร่วมมือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติการทดสอบค่าที (t-test) ก่อนเรียน-หลังเรียน
3. ประเมินเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิดนาฏศิลป์สร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้และเจตคติต่อการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ ประกอบร่วมกลุ่มร่วมมือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ผลการวิจัย

1. การศึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของผลการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ สารที่ 3 นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1ตามเกณฑ์ 80/80 พบว่า คะแนนระหว่างเรียน เท่ากับ 81 และประสิทธิภาพของคะแนนหลังเรียน เท่ากับ 86.3 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 81/86.3 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ปรากฏผลดังในแสดงตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ เรื่อง นาฏยศัพท์ และภาษาท่าทางนาฏศิลป์สาระที่ 3 นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1ตามเกณฑ์ 80/80

นักเรียน	ประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน (E_1) คะแนนระหว่างภาค			ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) คะแนนทดสอบหลังเรียน		
	\bar{X}	S.D.	E_1	\bar{X}	S.D.	E_2
35	16.20	0.71	81	17.26	1.12	86.3

จากตารางที่ 3 พบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน คะแนนระหว่างเรียน เท่ากับ 81 และประสิทธิภาพของคะแนนหลังเรียน เท่ากับ 86.3 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 81/86.3 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

2. การเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เรื่อง นาฏศิลป์เบื้องต้น สาระที่ 3 นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เรื่อง นาฏศิลป์เบื้องต้น สาระที่ 3 นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 ปรากฏผลดังในแสดงตารางที่ 4

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เรื่องนาฏศิลป์เบื้องต้นสาระที่ 3 นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1

การทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	Df	T	Sig
ก่อนเรียน	35	10.60	1.88	34	-20.97	.00
หลังเรียน	35	17.26	1.12			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

จากตารางที่ 4 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เรื่องนาฏศิลป์เบื้องต้น สาระที่ 3 นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

3. การประเมินเจตคติของนักเรียน ในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า เจตคติของนักเรียน ในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง นาฏยศัพท์และ ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โดยภาพรวมเจตคติอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ คือ วิชานาฏศิลป์ช่วยพัฒนาระบบกล้ามเนื้อของร่างกาย วิชานาฏศิลป์ทำให้ข้าพเจ้ามีความสุข และวิชา นาฏศิลป์ เป็นวิชาที่น่าสนใจที่สุดกว่าทุกรายวิชาถ้าเลือกได้ ข้าพเจ้าอยากเรียนสายเฉพาะด้านนาฏศิลป์ปรากฏผล ดังในแสดงตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การประเมินเจตคติของนักเรียน ในการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง นาฏยศัพท์และ

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับเจตคติ
1	วิชานาฏศิลป์ เป็นวิชาที่น่าสนใจที่สุดกว่าทุกรายวิชา	4.37	.69	ดี
2	ข้าพเจ้าชอบศึกษาและทำตามความเข้าใจในเนื้อหา วิชานาฏศิลป์ด้วยเทคนิคนาฏศิลป์สร้างสรรค์	4.34	.72	ดี
3	วิชานาฏศิลป์ช่วยพัฒนาระบบกล้ามเนื้อของร่างกาย	4.63	.59	ดีมาก
4	ข้าพเจ้าชอบฟังทักษะปฏิบัติในวิชานาฏศิลป์	4.20	.79	ดี
5	วิชานาฏศิลป์มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.17	.74	ดี
6	ถ้าเลือกได้ ข้าพเจ้าอยากเรียนสายเฉพาะด้านนาฏศิลป์	4.37	.73	ดี
7	ข้าพเจ้าใฝ่ฝันที่จะเข้าร่วมการแข่งขันด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์	4.29	.78	ดี
8	ข้าพเจ้าชอบทำกิจกรรมทางนาฏศิลป์มากกว่ากิจกรรมอื่น	4.11	.79	ดี
9	ข้าพเจ้าให้ความสำคัญในการสอบวิชานาฏศิลป์	4.23	.84	ดี
10	วิชานาฏศิลป์ทำให้ข้าพเจ้ามีความสุข	4.49	.70	ดี
	รวม	4.32	.37	ดี

จากตารางที่ 5 พบว่า เจตคติของนักเรียน ในการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่าทาง นาฏศิลป์ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โดยภาพรวมเจตคติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ คือ วิชานาฏศิลป์ช่วยพัฒนาระบบกล้ามเนื้อของร่างกาย ($\bar{X} = 4.63$) วิชานาฏศิลป์ทำให้ข้าพเจ้ามี ความสุข ($\bar{X} = 4.49$) และวิชานาฏศิลป์ เป็นวิชาที่น่าสนใจที่สุดกว่าทุกรายวิชาถ้าเลือกได้ ข้าพเจ้าอยากเรียนสาย เฉพาะด้านนาฏศิลป์ ($\bar{X} = 4.37$)

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชานาฏศิลป์เรื่อง นาฏยศัพท์ และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชานาฏศิลป์และศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนคำตากล้าราชประชาสงเคราะห์ ที่มีต่อการเรียนวิชานาฏศิลป์ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบกระบวนการกลุ่มร่วมมือเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชานาฏศิลป์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชานาฏศิลป์ และศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแนวคิดการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ตามลำดับ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ดังนี้

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของผลการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มร่วมมือเรื่อง นาฏยศัพท์ และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ สารที่ 3 นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน คะแนนระหว่างเรียน เท่ากับ 81 และประสิทธิภาพของคะแนนหลังเรียน เท่ากับ 86.3 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 81/86.3 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นไปตามสมมติฐานในการวิจัยข้อที่ 1 ที่กล่าวว่า “ผลการจัดการรายวิชานาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยแนวคิดการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80” ซึ่งสอดคล้องกับ จิรนนท์ กุญชะโมรินทร์ (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านออกเสียงและเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบเกม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านออกเสียงและเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.74/84.17 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้สอดคล้องกับ พิมพ์ชนก คำชู (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวทางคาร์ล ออร์ฟ เพื่อพัฒนาทักษะในรายวิชาดนตรี – นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวทางคาร์ล ออร์ฟ เพื่อพัฒนาทักษะในรายวิชาดนตรี – นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 ผลการวิจัยพบว่ามีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 78.04/85.18 ซึ่งอยู่ตามเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ ไทยสร้างสรรค์ ประกอบร่วมมือเรื่องนาฏศิลป์เบื้องต้น สารที่ 3 นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัยข้อที่ 2 ที่กล่าวว่า “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยแนวคิดการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์

สร้างสรรค์โดยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน” ซึ่งสอดคล้องกับ อภิญญา เวียงไต้ (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาศักยภาพกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์ไทย โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งอยู่ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ โสมพร วงษ์พรหม (2558) “การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่องรอบรู้นาฏศิลป์ ไทยและการจัดระบบความคิดด้วยผังลำดับเวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน” พบว่า ผลการเรียนรู้หลังจัดการเรียนรู้เรื่องรอบรู้นาฏศิลป์ไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่ผลการเรียนรู้หลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน ($\bar{X} = 15.64$, S.D. = 2.74) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 8.44$, S.D. = 2.38) (ผลการจัดการเรียนรู้แตกต่างกันด้วยกระบวนการกลุ่มร่วมมือโดยจัดการเรียนรู้ในรูปแบบนาฏศิลป์สร้างสรรค์)

3. การประเมินเจตคติของนักเรียน ในการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมเจตคติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ คือ วิชานาฏศิลป์ ช่วยพัฒนาระบบกล้ามเนื้อของร่างกายวิชานาฏศิลป์ทำให้ข้าพเจ้ามีความสุขและวิชานาฏศิลป์ เป็นวิชาที่น่าสนใจที่สุดกว่าทุกรายวิชาถ้าเลือกได้ ข้าพเจ้าอยากเรียนสายเฉพาะด้านนาฏศิลป์ ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับ สมมติฐานในการวิจัยข้อที่ 3 ที่กล่าวว่า “เจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนวิชานาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ด้วยแนวคิดการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ อธิราภรณ์ ชูชื่น (2558) พบว่า (1) นักเรียนมีผลการเรียนรู้เรื่องนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ไทย-พม่าสัมพันธ์ หลังการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัตินาฏศิลป์สร้างสรรค์ไทย-พม่าสัมพันธ์ อยู่ในระดับดีมาก และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ(กรรณิ์ จุลตามละ, 2560) ได้ศึกษา การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อการเรียนทัศนศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานประกอบกลุ่มร่วมมือ ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ทัศนศิลป์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ประกอบกลุ่มร่วมมือ มีเจตคติต่อการเรียนทัศนศิลป์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานประกอบกลุ่มร่วมมืออยู่ในระดับดีมากสอดคล้องกับ ณรงค์ฤทธิ์ เสาร์เจริญ (2555) เรื่อง สภาพและความพึงพอใจในการดำเนินการกิจกรรมดนตรี

นาฏศิลป์ไทย และพื้นบ้าน ตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ของโรงเรียนกลุ่มเชิงคำ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 วัตถุประสงค์ ของการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพและความพึงพอใจ ในการ ดำเนินการกิจกรรมดนตรี นาฏศิลป์ไทย และพื้นบ้าน ตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ของโรงเรียนกลุ่มเชิงคำ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2 ในการศึกษาความพึงพอใจพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความ พึงพอใจ ต่อการดำเนินการกิจกรรมดนตรีนาฏศิลป์ไทยและพื้นบ้านในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาราย ด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในด้านครูภูมิปัญญาท้องถิ่นมากที่สุดซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือด้าน แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการในการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรี นาฏศิลป์ไทยและ พื้นบ้าน ระยะ 3 ปี (2553–2555) ซึ่งอยู่ในระดับมาก และด้านหลักสูตรและแผนการสอนดนตรี นาฏศิลป์ไทยและพื้นบ้าน ซึ่งอยู่ใน ระดับมาก ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจใน ด้านครุภัณฑ์เครื่องดนตรีพื้นบ้านน้อยที่สุด ซึ่งอยู่ระดับ ปานกลาง

ข้อจำกัดหรือข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้การพัฒนาผลการเรียนรู้และเจตคติต่อการเรียนรู้ โดยใช้ในการจัดการเรียนรู้ นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ประกอบพร้อมกลุ่มร่วมมือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยค้นพบสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการ จัดการเรียนรู้ จึงมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ประกอบพร้อมกลุ่ม ร่วมมือ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะปฏิบัติ และความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนสูงขึ้น จึงควรนำการ จัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ประกอบพร้อมกลุ่มร่วมมือไปใช้ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในมาตรฐานอื่น ๆ

1.2 ควรเผยแพร่แนวคิดการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ ประกอบพร้อมกลุ่มร่วมมือให้ครู ได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเนื้อหาอื่นด้วย

1.3 การจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ประกอบพร้อมกลุ่มร่วมมือครูผู้สอนจะต้องศึกษา ขั้นตอนและวิธีใช้ให้เข้าใจอย่างชัดเจนเสียก่อนที่จะนำไปใช้

1.4 ควรนำการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ประกอบพร้อมกลุ่มร่วมมือ

ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาอื่น เช่น ศิลปะดนตรีการงานอาชีพและอื่น ๆ เพื่อส่งเสริม

ให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกหรือวันที่จะเรียน เกิดความรู้ความเข้าใจเรียนรู้และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

1.5 การจัดการเรียนรู้ สาระนาฏศิลป์นั้น จะต้องใช้เวลามาก เพราะต้องมีการฝึกหัดและฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะความชำนาญในการปฏิบัติ มีความอ่อนช้อยงดงาม ครูจึงต้องทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนนาฏศิลป์ เกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าของการเรียนนาฏศิลป์

1.6 ควรนำการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ประกอบพร้อมกลุ่มร่วมมือไปร่วมใช้ในการพิจารณากำหนดนโยบายและวางแผนงานวิชาการในการพัฒนาการจัดการจัดการเรียนรู้อของสถานศึกษา

1.7 ควรมีการศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ประกอบพร้อมกลุ่มร่วมมือด้านอื่น ๆ เช่น ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะกระบวนการในการทำงานการคิดวิจารณ์ญาณความคงทนต่อการเรียนรู้ เจตคติต่อการเรียนความมีวินัยความรับผิดชอบ

ในการศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลการเรียนรู้และเจตคติต่อการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ประกอบพร้อมกลุ่มร่วมมือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยค้นพบสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ จึงมีข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป ดังนี้

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลของการพัฒนาผลการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ประกอบพร้อมกลุ่มร่วมมือ กับการจัดการเรียนรู้แบบอื่น ๆ เช่นการจัดการเรียนรู้แบบหมวดหกใบการจัดการเรียนรู้แบบโครงการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT การจัดการเรียนรู้แบบซีเนติก การจัดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้อื่น

2.2 ควรนำการพัฒนาผลการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ประกอบพร้อมกลุ่มร่วมมือ ไปเปรียบเทียบกับจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีอื่น

2.3 ควรนำการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ประกอบพร้อมกลุ่มร่วมมือไปใช้จัดการเรียนรู้ในสาระนาฏศิลป์ ในระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป

2.4 ควรมีการศึกษาผลการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์ประกอบพร้อมกลุ่มร่วมมือกับเทคนิคอื่น ๆ กับผู้เรียนในระดับชั้นต่าง ๆ เช่น นักเรียนระดับมัธยมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กรรัตน์ จุลตามละ (2560) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อการเรียนทัศนศิลป์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ สมอเป็นฐานประกอบกลุ่มร่วมมือ. ปรินญา
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2535). *ความคิดสร้างสรรค์ หลักการทฤษฎีการเรียนการสอนการวัดผล
ประเมินผล*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560)*.
กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- คณิง จารุพงษ์. (2553). *การเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มและแบบฝึกปฏิบัติภายในชั้นเรียนร่วมกัน
เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต*. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- จิรนนท์ กุญชะโมรินทร์. (2558). *การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านออกเสียงและเขียนคำศัพท์
ภาษาอังกฤษโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ประกอบเกมของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิตราภรณ์ แก้วดี. (2549). *การใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ กลุ่มการเรียนรู้ศิลปะ
สาระนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอนมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
- จุฑาพร ศราภยวานิช. (2558). “การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติในวิชานาฏศิลป์ ระดับ
ประถมศึกษาของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร,”
วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา. 10(2). 144-157.
- ชุติกัญจน์ รุ่งเรือง. (2552). *การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะปฏิบัติ และความคิดสร้างสรรค์วิชา*. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- ชุลีพร ปินธนสุวรรณ. (2556). *ผลการเรียนแบบอีเลิร์นนิ่งด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะเพื่อการแก้ปัญหา
เชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาชีพครู*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง และคณะ. (2545). *ผู้เรียนเป็นสำคัญและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูมืออาชีพ*.
กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์.

- ณรงค์ฤทธิ์ เสาร์เจริญ (2555) *สภาพและความพึงพอใจในการดำเนินการกิจกรรมดนตรี นาฏศิลป์ไทย และ ฟันบ้าน ตาม แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ของโรงเรียนกลุ่มเชิงคำ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา*
- ทีศนา แคมมณี. (2557). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2545). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพฯฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนวรรณ กันคำ. (2555). *การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนพะเยาพิทยาคม จังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.*
- ธีราภรณ์ ชูชื่น และศิริวรรณ วณิชพัฒน์วรชัย. (2558). *เรื่องนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ไทย-พม่าสัมพันธ์ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษา. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร, 8(1).*
- นพพร แก้มเอี่ยม. (2546). *ผลการใช้วีดิทัศน์ เรื่อง “นาฏยศัพท์” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน วัดพิบูลเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*
- นวลจิตต์ เขาวีรติพงศ์. (2535). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชา อาชีพ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- นิลฉณี พิทักษ์ และ นพณัฐ แสงจารุ. (2554). “การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ประชาธิปไตยโดยใช้กิจกรรม การเรียนรู้ แบบ 4 MAT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6, *วารศึกษาศาสตร์ฉบับวิจัย บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. 4 ตุลาคม-ธันวาคม.*
- บาทหลวงสมเกียรติ จูรอด. (2564). “การจัดการเรียนรู้กับทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21,” *วารสารภาวนา สารปริทัศน์. 1(1).*
- ปัทมา ศรขาว. (2540). *ผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ และเจตคติต่อ วิชาคณิตศาสตร์ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสยาม. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ ฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ปาลภัสสร ภู่อากุล. (2563). “ผลการเรียนรู้วิชาดนตรี-นาฏศิลป์ เรื่อง การใช้ทำทางนาฏศิลป์ในการรำวง มาตรฐาน โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5, *วารสารสถาบันวิจัยญาณ สัจจร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. 11(1).*

- พานี สีสวย. (2527). *สุนทรียของนาฏศิลป์ไทย*. กรุงเทพฯ. ห้างหุ้นส่วนจำกัดธนาคารพิมพ์
- พิจิตร งามพานิช. (2564). *การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน : The STUDIES Model*. พิมพ์ครั้งที่ 3.
นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- พิมพ์ชนก คำชู (2555). *การวิจัยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวทางคาร์ล ออร์ฟ เพื่อพัฒนาทักษะ
ในรายวิชาดนตรี – นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต
ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข. (2548). *วิธีวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ทั่วไป*. กรุงเทพฯ: บริษัท
พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พ.ว.) จำกัด.
- พีรพงศ์ แสนไสย. (2546). *นาฏยประดิษฐ์ สาขานาฏศิลป์คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พลอยณภัทร์ ชมชื่น. (2556). *การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้สาระภูมิศาสตร์โดยใช้เทคนิคการสอนแบบยูเซ
ฟัส เรื่องมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
สังวาลวิทยา จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต เชียงใหม่ :
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพโรจน์ คะเซนทร์. (2556). *มปป. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน*. [ออนไลน์], จาก <http://www.wattoongpel.com>.
- ไพลิน อุดมธนาทรัพย์. (2559). *การพัฒนาชุดฝึกทักษะ กลุ่มสาระศิลปะ สาระนาฏศิลป์เรื่อง ทำรำนาฏศิลป์
เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต อุบลราชธานี :
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ไพศาล หวังพานิช. (2551). *การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ภพ เล่าห์ไพบูลย์. (2544). *แนวการสอนวิทยาศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มธุรส วงศ์อำไพ. (2553). *การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะปฏิบัติ และความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ของ นักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้โมเดลซิปปากับการจัดการเรียนรู้ปกติ*. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต พะเยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- มาลินี จุฑะ. (2537). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : อักษรพิพัฒน์.รพ.

- มาลา โพธิสว่าง. (2551). การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนโดยใช้รูปแบบแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รุจี ศรีสมบัติ. (2547). สารานุกรมนาฏศิลป์ไทย. กรุงเทพฯ ฯ : พ.ศ.พัฒนา.
- เรณู โกสินานนท์. (2548). นาฏยศัพท์ ภาษาทำนาฏศิลป์. กรุงเทพฯ ฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2545). สืบสานนาฏศิลป์ไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ ฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ฤชามน ชนาเมธิสกร. (2560). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และเจตคติต่อคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาตามแนวคิดของ Polya ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD,” วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร. 19(3) : กรกฎาคม-กันยายน.
- วัชรี วงศ์อิมยอง. (2556). การพัฒนาความสามารถในการทำงานกลุ่ม โดยใช้กระบวนการสร้างความตระหนักของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- ศลิษา ชุ่มวาริ. (2557). การพัฒนาความรู้ความเข้าใจอย่างถาวรด้านนาฏศิลป์เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยการใช้ชุดการสอนเรื่องนาฏยศัพท์และภาษาทำนาฏศิลป์ไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. เชียงใหม่ : โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย.
- ศศิธันว์ สุกุลหอม. (2559). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์. ปรินญาณินพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิริชัย นามบุรี. (2550). รายงานวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของผู้เรียน โดยใช้กิจกรรมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และบทเรียนสำเร็จรูปอิเล็กทรอนิกส์ในสภาพแวดล้อมแบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่านโปรแกรม Moodle. ยะลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ศิริพร สอาดล้วน. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ :มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริรัตน์ ทองคำดี. (2549). เรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนเรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ไทยสาระนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองยางอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- ส.วาสนา ปรวาลพฤษย์. (2537). *การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สถาพร สนทอง. (2559). *บทบาทของสถาพร สนทอง กับวงการนาฏศิลป์ไทย*. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สารานุกรมไทย สำหรับเยาวชนฯ. (2548). *สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว*. ฉบับที่ 13. [ออนไลน์], จาก: <http://km.rdpb.go.th/Project/View/8603>.
- สุมิตร เทพวงษ์. (2551). *นาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์สำหรับครูประถมและมัธยม*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุริยน ไชยชนะ. (2547). *การสำรวจความรู้และเจตคติของชายไทยที่มีต่อภาวะหย่อนสมรรถภาพทางเพศ : ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 1*. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ และคณะ. (2549). *การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วน จำกัด ภาพพิมพ์.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2545). *การวัดทักษะปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิจัยการศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมชายวรกิจเกษมสกุล. (2554). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์*. อุดรธานี: อักษรศิลป์ การพิมพ์
- โสมพร วงษ์พรหม (2558). “การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่อง รอบรู้นาฏศิลป์ไทยและการจัดระบบความคิดด้วยผังลำดับ เวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน” *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 8(1).
- หยาดพิรุณ พวงสุวรรณ. (2558). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). *หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง)*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- _____. (2546). *หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

อภิญา เวียงใต้ (2555, บทคัดย่อ). *การพัฒนาชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.*

อารี พันธุ์ณี. (2537). *ความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ 1412.*

อารี รังสินันท์. (2532). *ความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.*

อารี สันหนวี. (2543). *พหุปัญญาและการเรียนแบบร่วมมือ. กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.*

เอกรินทร์ สีมพาค. (2546). *การออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินตามสภาพจริง. กรุงเทพฯ: บุ๊คพ้อย.*

Ching-lung Tseng and Min-ping Lin. (2012). *The action of implementing creative dance in school education in Taiwan.* Department of Dance, Taipei Physical Education College
Department of Dance, Taipei Physical Education College.

Joseph Daniel DeMers. (2012). "Frame matching : a framework for teaching Swing and Blues dance partner connection." *Science and Educational Psychology, Overstreet Dance Gallery, Denver, CO, USA.* 21 May.